

XỬ LÝ NỢ XẤU CỦA CÁC NGÂN HÀNG THƯƠNG MẠI VIỆT NAM QUA CÔNG TY QUẢN LÝ TÀI SẢN

Ngày nhận: 25/11/2013
Ngày nhận lại: 27/02/2014
Ngày duyệt đăng: 10/3/2014
Mã số: 03-14-CD-12

Bùi Khắc Hoài Phương ()
Đương Thị Ngọc Sáu (**)*

Tóm tắt: *Xử lý nợ xấu là việc làm cần thiết để nhằm lành mạnh hóa tình trạng tài chính của các ngân hàng thương mại (NHTM). Bài viết phân tích thực trạng xử lý nợ xấu của các NHTM Việt Nam thông qua việc mua bán nợ cho Công ty Quản lý tài sản (VAMC) và đưa ra một số giải pháp thúc đẩy xử lý nợ xấu dựa vào kinh nghiệm của một số nước châu Á.*

Từ khóa: *Xử lý nợ xấu, Công ty Quản lý tài sản (VAMC).*

Đặt vấn đề

Các quốc gia trên thế giới đã tiến hành tái cấu trúc hoạt động của hệ thống ngân hàng khi nền kinh tế suy yếu từ các cuộc khủng hoảng tài chính. Trọng tâm của tái cấu trúc là xử lý nợ xấu. Một số nước tiến hành tái cấu trúc khi nợ xấu của hệ thống NHTM đã tăng cao như Trung Quốc, Hàn Quốc, Malaysia, đặc biệt Indonesia và Thái Lan tỷ lệ nợ xấu trên 50%. Xử lý nợ xấu ở Việt Nam hiện thông qua hình thức bán nợ cho VAMC.

Tính đến ngày 31/12/2013 VAMC đã mua 38.900 tỷ đồng nợ gốc của 35 tổ chức tín dụng, không đạt được mục tiêu 100.000 tỷ đồng như đã đề ra (Minh Thúy, 2014). VAMC mới chỉ mua nợ xấu được tài trợ từ trái phiếu đặc biệt, mà chưa có những giải pháp đồng bộ để xử lý nợ xấu. Một điều đáng lo ngại là thông tin công bố nợ xấu của các NHTM chưa chính xác và có sự khác biệt so với thông tin của Ngân hàng Nhà nước. Như vậy, VAMC phải dựa vào các nguồn số liệu không thống nhất cho quá trình mua và xử lý nợ xấu

Bài viết của nhóm tác giả phân tích thực trạng xử lý nợ xấu của VAMC và đề xuất các nhóm giải pháp nhằm xử lý nợ xấu tại các NHTM Việt Nam.

Kinh nghiệm của một số nước châu Á về vấn đề xử lý nợ xấu

Vai trò của Chính phủ: Chính phủ có vai trò đặc biệt quan trọng trong quá trình xử lý nợ xấu của hệ thống ngân hàng.

Đánh giá tình trạng của ngân hàng theo thông lệ quốc tế: Trước tiên, chính phủ các nước phân loại tình trạng của hệ thống NHTM theo chỉ số tỷ lệ an toàn vốn (được quy định theo Ngân hàng Thanh toán Quốc tế). Các ngân hàng có tỷ lệ BIS dưới 8% đều phải có kế hoạch tái cấu trúc và hoạt động dưới sự kiểm soát của ngân hàng trung ương, các ngân hàng này được ưu tiên bán nợ xấu cho Công ty Mua bán Tài sản quốc gia (AMC).

Huy động nguồn vốn đủ mạnh: Chính phủ đã huy động nguồn tài chính để xử lý nợ xấu, chủ yếu từ ngân sách, trái phiếu và nguồn huy động từ các nhà đầu tư nội địa và nước ngoài. Bao gồm, nguồn vốn rót vào các cơ quan xử lý nợ xấu, chủ yếu là các AMC; bơm vốn cho các NHTM nhà nước nhằm tăng năng lực tài chính cho các ngân hàng này từ đó tăng năng lực cạnh tranh cho các NHTM nhà nước.

Tạo hành lang pháp lý để xử lý nợ xấu: Chính phủ các nước đã hoàn thiện hành lang